

Nr 2. Säsongen är i full gång!

Uppkomsten av vårgöror bra ut och kornet är i bestockningsfasen i Jämtland och de södra delarna av Västernorrland. Riktigt tidigt sådda fält har redan kommit in i stråskjutning.

I veckans lägesrapport kan du läsa mer om mineraflugor och om hur du upptäcker ett gulrostangrepp i vete.

Väder

Det har varit gynnsamt väder på sistone med både värme och nederbörd på de flesta håll.

Rapporter från fält

Västerbotten/Norrbottnen

Kornet är i DC 11–12 de fält som graderats hittills.

Jämtland

Utvecklingen är ganska normal för årstiden. Tidiga kornfält är inne i stråskjutningen. De flesta är i bestockningsfas medan några fält är ganska nysådda.

Västernorrland

Fortfarande ett par veckor senare än normalt i de norra delarna och ut mot kusten.

Kornet ser fortsatt bra ut och är i de södra delarna i bestockningsfasen.

Rybsens utveckling varierar mellan nyss uppkommen i norr och flera örtblad i söder. Det finns enstaka fall med kraftiga angrepp av jordloppor i Sundsvallstrakten.

Höstsäd

I Norrlandslänen odlas det några hundra hektar höstsäd. Det är främst höstvetete och rågvete i Jämtland och Västernorrland och vi följer utvecklingen med stort intresse även om det inte är graderingsverksamhetens huvudfokus i dagsläget.

Flera sorter odlas; Olivin, Ceylon, Kosack, Julius, Tulus (rågvete). Bestånden ser överlag bra ut, utan större problem med utvintring. Ett undantag är delar av höstveteteodlingarna söder om Storsjön där höstvetete är tunt. En teori är att det är drabbat av knäpparlarver som äter på växtdelar under markytan. Ett rågvete fält (södra Västernorrlands län) har gått i ax och har inga sjukdomssymtom.

Nyligen har gulrost hittats i sorten Olivin i Gävletrakten.

Gulrost

Gulrost är en svampsjukdom som kan ge stora skördeföruster. Angrepp leder till att bladens gröna yta minskar och svampen drar dessutom aktivt näringen från plantan i större utsträckning än andra svampar. Vete och rågvete är särskilt mottagliga.

Gulrostsvampen har vindspridda sporer som kan färdas långa sträckor. Den kräver dock en levande planta att övervintra i. Den förekommer i olika raser som olika sorter av vete och rågvete är mer eller mindre känsliga för.

Utvecklingen av ett angrepp kan gå mycket fort om väderleken är gynnsam för svampen. Typiskt gulrostväder är regnig väderlek och cirka 15 grader. Därför är det viktigt att följa sina vete- och rågvetefält för att tidigt upptäcka eventuella angrepp.

Bekämpningströskel

Hittar man angrepp på flertalet plantor i fältet bör man utföra bekämpning. De nya SDHI-produkterna har bred effekt flertalet svampar:

- Ascra Xpro 0,5-0,75 l/ha
- Aviator Xpro 0,6-0,8 l/ha
- Siltra Xpro 0,5-0,6 l/ha

Produkter innehållande strobilurin har också effekt, men enbart på gulrost:

- Comet Pro 0,25-0,4 l/ha
- Amistar/Mirador 0,2-0,3 l/ha
- Acanto 0,2-0,3 l/ha

Angrepp av gulrost. Angreppet breder oftast ut sig i karakteristiska strimmor.

Minerarflugor

I vårsäden ser vi så här års ofta små vita prickar ut mot bladspetsarna. Det är minerarflugorna som gjort näringsstick. Sticken i sig har ingen betydelse men vissa av sticken är ägglägningsstick. Ur ägget kläcks en larv som äter sig fram inuti bladet. Larvens gång kallas mina och den blir bredare och bredare vartefter larven växer.

I de fall där minorna förekommer på de lägre bladen leder de inte till någon skördenedsättning. De övre bladen, som står för huvuddelen av assimilationen till kärnorna, förblir oskadda. Sker äggläggning vid senare tillfälle, när de övre bladen vuxit fram, så kan skörden påverkas.

I norra Dalarna och Hälsingland är det mycket vanligt med minerarflugor. Det är dock stora årsvariationer och skador av betydelse förekommer bara i vissa fält/år.

Näringsstick av minerarfluga.

Minerarflugor är ca 2 mm långa och svarta.

När larven kläckts äter den en gång, mina, i bladet.

Bekämpningströskel

Riktvärde för bekämpning är då näringsstick finns på flertalet av de översta bladen och då flugor samtidigt förekommer i fältet vid DC 32-37. Bekämpas med pyretroid (ej Mavrik).

Växtskyddscentralen Uppsala